

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4043/2024
10.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Тања Марковић, адвокат из ..., против тужених „Birostroj“ d.o.o., Београд и „Novel IT Systems“ d.o.o. Нови Београд, чији је заједнички пуномоћник Ђорђе Симић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнади штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1888/24 од 13.06.2024. године, у седници одржаној 10.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1888/24 од 13.06.2024. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 93/18 од 19.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље, којим је тражила да суд поништи решење туженог „Birostroj“ d.o.o. Београд бр. ../2017 од 18.12.2017. године о отказу уговора о раду и да обавезе тог туженог да врати тужиљу на рад на радно место Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље, којим је тражила да суд тужене солидарно обавезе да јој накнаде штету у висини изгубљене зараде од 71.372,00 динара, са затезном каматом од 01.02.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, тужиља је обавезана да туженима накнади трошкове парничног поступка од 359.804,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 1888/24 од 13.06.2024. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиље и потврдио пресуду Трећег основног суда у Београду П1 93/18 од 19.09.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а ревизијом тужиле неосновано се указује на битну повреду из одредбе члана 374. став 1. тог Закона, учињену у поступку пред другостепеним судом, погрешном оценом доказа у смислу одредбе члана 8. Закона о парничном поступку. На основу одредбе члана 8. Закона о парничном поступку, суд одлучује по свом уверењу, на основу савезне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, које ће чињенице да узме као доказане, па, с тим у вези, оспоравање оцене доказа није од утицаја на одлучивање.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са туженим „Birostroj“ d.o.o. Београд, закључила уговор о раду бр. ../2014 дана 13.11.2014. године, на неодређено време, на радном месту "...", са основном зарадом у бруто износу од 71.372,00 динара. Правилником о раду тог туженог бр. 48/14 од 01.12.2014. године, предвиђено је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоје оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то под тачком 1), ако услед технолошких, економских и организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Према Одлуци о спровођењу економских и организационих мера бр. ../2017, утврђено је да ће код туженог „Birostroj“ d.o.o. Београд, бити спроведене економске и организационе мере, тако што је укинута радно место "...", а послови тог радног места су расподељени на преостале запослене на радним местима ван послова из области које су утврђене као примарни циљ рада тог туженог. Код послодавца није било другог одговарајућег или упражњеног радног места на које је он имао могућност да распореди тужилу. Отказом уговора о раду бр. ../2017 од 18.12.2017. године, тужили је отказан уговор о раду са припадајућим анексом бр. 1, због престанка потребе за њеним радом услед Одлуке о укидању радног места "..." и услед економских промена код послодавца. Запосленој је, пре отказа уговора о раду обрачуната и исплаћена отпремнина у износу од 250.000,00 динара. Према Плану поделе туженог „Birostroj“ d.o.o. Београд од 20.06.2018. године, утврђено је да ће као ново друштво које ће настати услед статусне промене одређује „Novel it systems“ d.o.o. Београд, са претежном делатношћу „управљање рачунарском опремом“. Циљ ове статусне промене је оснивање новог привредног друштва тако да друштво „Birostroj“ d.o.o. Београд, наставља са пословањем. Тужени „Birostroj“ d.o.o. Београд је био дугогодишњи „губиташ“, што је био разлог издвајања и оснивања новог друштва „Novel it systems“ d.o.o. Београд, које успешно послује. На основу прерасподеле послова радног места „...“, које је укинута, ти послови су додељени директору туженог Birostroj“ d.o.o. Београд.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиле одбили, налазећи да је право послодавца да одлучи како ће организовати процес рада, према својим потребама и да, с тим у вези, одреди начин рационализације и уштеде у складу са својом пословном политиком. Такође, по налажењу нижестепених судова, право је послодавца да одлучи, ако и даље постоји потреба за пословима неког радног места које је укинута, да се исти обављају на други начин, у виду њихове прерасподеле на друге запослене или на неки други начин, као што је у конкретном случају ... послове, које је обављала тужилца а који су и даље били потребни за функционисање туженог „Birostroj“ d.o.o. Београд, преузела законски заступник тог предузећа. Статусне промене издвајања уз оснивање новог привредног друштва „Novel it systems“ d.o.o. Београд, извршене су након што је тужилци отказан уговор о раду, па су нижестепени судови закључили да одговорност тог туженог није у вези са радно-правним статусом тужиле.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05...75/14), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то: ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла, или дође до смањења обима посла.

У конкретном случају, број запослених код туженог „Birostroj“ d.o.o. Београд је, у периоду када је тужилци отказан уговор о раду, био мањи од 10, због чега он није био у обавези да спроведе поступак прописан одредбама чланова 153. – 160. Закона о раду (доношењем Програма решавања вишка запослених), а није имао ни обавезу доношења Правилника о систематизацији радних места у смислу одредбе члана 24. став 5. истог Закона, имајући у виду да се обавеза доношења Правилника, на основу те одредбе Закона, не односи на послодавца који има 10 и мање запослених, што је овде случај. Одлуком тужилиног послодавца, радно место „...“, на које је тужилца била распоређена као једини извршилац, је укинута, па је расподелом послова тог радног места на директора послодавца тужилци отказан уговор о раду и исплаћена јој је отпремнина. У поступку оцене законитости одлуке послодавца о престанку радног односа запосленог, суд цени да ли је послодавац спровео законом прописани поступак и при том поштовао сва права за заштиту запосленог коме је престао радни однос по том основу. Побито решење о отказу уговора о раду послодавац тужиле је донео у законито спроведеном поступку, након што је, Одлуком о спровођењу економских и организационих мера бр. 92/17 од 28.11.2017. године, код тужилиног послодавца укинута радно место на коме је она била једини извршилац, а послодавац није имао упражњено радно место на које је имао могућност да распореди тужилцу, нити је она указала на постојање таквог радног места. Чињеница да послове које је обављала тужилца сада обавља други запослени (директор), није од утицаја на законитост решења о отказу уговора о раду тужилци, јер указује на стварну промену у организацији пословања њеног послодавца. Оцена целисходности спровођења економских и организационих мера и, с тим у вези, потребе да дође до укидања неког радног места код послодавца, није у надлежности суда. Суд није у могућности да разматра оправданост одлуке послодавца о укидању радног места на које је тужилца била распоређена јер је то питање целисходности, а не

питање законитости. Због тога, тужила неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**